

TÜRK STANDARDI TASARISI

TS 9435 Revizyon

(TS 9435 Nisan 2001 yerine)

ICS 03.080.10; 83.160.10

İş yerleri - Motorlu taşıt lastik kaplama hizmetleri için - Kurallar

Workplaces - Repair and maintenance services – For motor vehicle wheel coating – Rules

I MÜTALAA

2026/180050

Kaynak: TÜRK STANDARDI

İş Program Numarası: 2026/180050

Doküman Tipi: Standart

**TÜRK
STANDARLARI**

Türk Standardı

Kaynak: TÜRK STANDARDI

İş Program Numarası: 2026/180050

Doküman Tipi: Standart

tst 9435 Revizyon

(TS 9435 Nisan 2001 yerine)

ICS 03.080.10; 83.160.10

İş yerleri - Motorlu taşıt lastik kaplama hizmetleri için - Kurallar

Workplaces - Repair and maintenance services – For motor vehicle wheel coating – Rules

TELİF HAKKI KORUMALI DOKÜMAN

© TSE 2026

Tüm hakları saklıdır. Aksi belirtilmedikçe bu yayının herhangi bir bölümü veya tamamı, TSE'nin yazılı izni olmaksızın fotokopi ve mikrofilm dâhil, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla çoğaltılamaz ya da kopyalanamaz.

TSE Standard Hazırlama Merkezi Başkanlığı

Necatibey Caddesi No: 112
06100 Bakanlıklar * ANKARA

Tel: + 90312416 68 30

Faks: + 90 312416 64 39

E-posta: dokumansatis@tse.org.tr

Web: www.tse.org.tr

Önsöz

Bu standard, Türk Standardları Enstitüsü Hizmet İhtisas Kurulu'na bağlı TK 05 Hizmet Teknik Komitesi'nce TS 9435 (2001)'in revizyonu olarak hazırlanmış ve TSE Teknik Kurulu'nun tarihli toplantısında kabul edilerek yayımına karar verilmiştir.

İçindekiler

	Sayfa
1 Kapsam.....	1
2 Bağlayıcı atıflar	1
3 Terimler ve tanımlar	2
4 Genel kurallar	2
4.1 Yapısal özellik ile ilgili kurallar	2
4.2 İşletmecilik ile ilgili kurallar	4
4.3 Teknik donanım ile ilgili kurallar	5
4.4 Çalışanlar ile ilgili kurallar	5
4.5 Güvenlik ile ilgili kurallar	6
5 Çeşitli hükümler	6
Ek A Motorlu taşıt lastikleri kaplama yerlerinde bulunması gerekli cihaz ve ekipmanlar	7
Kaynaklar	9

1 Kapsam

Bu standard, motorlu taşıt lastikleri kaplamaları tamir ve bakım servislerinin, yapısal özellik, işletmecilik, teknik donanım, çalışanlar ve güvenlikle ilgili kurallarını kapsar.

Kayda ait not 1- Bundan sonra bu standard metninde “motorlu taşıt lastik kaplamaları tamir ve bakım servisi “ yerine “işyeri” , “motorlu taşıt” yerine de “taşıt” ifadesi kullanılacaktır.

2 Bağlayıcı atıflar

Bu standartta diğer standart ve/veya dokümanlara atıf yapılmaktadır. Bu atıflar metin içerisinde uygun yerlerde belirtilmiş ve aşağıda liste halinde verilmiştir. Tarihli atıflarda, yalnızca alıntı yapılan baskı geçerlidir. Tarihli olmayan dokümanlar için, atıf yapılan dokümanın (tüm tadiller dâhil) son baskısı geçerlidir.

TS No	Türkçe Adı	İngilizce Adı
TS 266	Sular - İnsanî tüketim amaçlı sular	Water intended for human consumption
TS 828	Binalarda Temiz su Tesis Kuralları	Rules for installation water supply for buildings
TS 3419	Havalandırma ve iklimlendirme tesisleri - Projelendirme kuralları	Ventilation and air conditioning installation - Requirements of projecting
TS 3420	Havalandırma ve iklimlendirme tesislerini yerleştirme kuralları	Principles for the disposition of ventilation and air conditioning installations
TS 4019	İlk yardım çantası - Genel amaçlı	First aid kit - General purpose
TS 4156	Yangın önleme - Umumi yerlerde - Gruplandırma, ekipman ve sistemler - Genel	General Rules for Fire Protection in Common Places Grouping, Equipment and Systems
TS 4457	Karayolu Taşıtlarının Tanımları	Road vehicles- Types- terms and definitions
TS 6075	Ecza Dolabı	Medicine cabinet
TS 8357	İş yerleri - Halka veya müşterilere açık tuvaletler - Sınıflandırma - Genel ve özel kurallar	Work places - Public toilets - The classification, - General and spesific rules
TS 11374	Araç Dış Lastikleri-Otomobil ve Römorkları İçin	Vehicle tyres for passenger cars and their trailer
TS 11375	Araç Dış Lastikleri-Kamyon, Otobüs, Kamyonet, Minibüs ve Römorkları İçin	Vehicles tyres for truck, bus, pickup, minibus and their trailers
TS 12152	Araç Dış Lastikleri-Kaplanmış-Otomobil ve Ticari Araçlar İçin	Retreaded vehicle tyres for cars and commercial vehicles
TS EN 12464-1	Işık ve aydınlatma - Çalışma yerlerinin aydınlatılması - Bölüm 1: Kapalı çalışma alanları	Light and lighting - Lighting of work places - Part 1: Indoor work places

TS 13346	İş yerleri – Genel kurallar	Work places - General rules
TS HD 60364-4-41	Alçak gerilim elektrik tesisleri – Bölüm 4-41: Güvenlik için koruma – Elektrik çarpmasına karşı koruma-	Low-voltage electrical installations –Part 4 – 41: Protection for safety – Protection against electric shock

3 Terimler ve tanımlar

3.1

işyeri

tarifi TS 13346'da verilmiştir.

3.2

motorlu araç

tarifi, TS 4457'de verilmiştir.

3.3

sıcak kaplama

tarifi, TS 12152'de verilmiştir.

3.4

Soğuk kaplama

tarifi , TS 12152'de verilmiştir.

3.5

Diğer tarifler

Bu standardda geçen diğer terimlerin tarifleri, TS 12152'de verilmiştir.

4 Genel kurallar

4.1 Yapısal özellik ile ilgili kurallar

4.1.1 İş yerinde yapısal özellik ile ilgili aşağıdaki hususlar TS 13346'ya uygun olmalıdır:

- İş yerinde bulunması gereken mekân ve mahâller ile bunların özellikleri, yerleşim düzeni ve yerleşim birimlerinin tefrişi,
 - İşyerinin tabelası ve varsa şubeleri ile ilgili işlemler,
 - İş yerinde içme ve kullanma suyu ile ilgili özellikler,
 - İş yerinin çevreye uyumu ile ilgili alınacak tedbirler,
- İş yerinde yer alan personel dolapları ve giysiler ile iş yerinde kullanılan koruyucu giysilerin özellikleri,
- İş yerinde çalışan sayısına bağlı olarak oluşturulması zorunlu olan mekân ve mahâller (tuvaletler, duşlar vb.) ile bunların özellikleri ve bulundurulacak araç - gereçler,
- İş yerinde tehlikeli işler yapılıyor ise alınacak tedbirler,
- İş yerinin ısıtma, aydınlatma ve havalandırma şekli ile elektrik tesisatı, bu tesisatın korunması, su tesisatı ve var ise asansörün taşınması gereken özellikler,

- İş yerinde otopark bulunması hâlinde taşınması gereken özellikler,
- İş yerinde yangından korunma ve çevre sağlığı ile ilgili alınacak tedbirler.

4.1.2 İş yerinin ön veya arka tarafında karkasların muhafaza edildiği, zemini beton kaplı alan bulunmalıdır.

4.1.3 İş yerinin giriş ve çıkış kapısı ile tavan yüksekliği, lastik kaplama makina ve/veya sistemlerinin ölçülerine uygun olmalıdır.

4.1.4 İş yerinde buhar temin sistemi (buhar kazanı) kurutma mahali, yapıştırma, solüsyon hazırlama ve uygulama mahali, karkas perdahlama yeri, karkas tamir yeri, kaplama- pişirme birimi, depo ve kompresör birimi bulunmalıdır. Bu birim ve mahaller tek bir mekanda iş ve işlem sırasına göre düzenlenebileceği gibi; ayrı ayrı mekan ve mahaller şeklinde de yapılabilir.

4.1.5 İş yerinde, hizmetin kapasitesini karşılayacak büyüklükte mekân ve mahaller düzenlenmeli, en az idari büro, müşteri kabul yeri, bu mekân ve mahaller verilen hizmetin kapasitesine göre donatılmalıdır.

4.1.6 Mekân, mahal ve/veya sistemler aşağıdaki iş ve işlem sırasına göre düzenlenmeli ve/veya yerleştirilmelidir;

- Kaplanmak üzere gelen karkaslar tek tek kontrol edilmeli, karkas üzerindeki aşınmış sırt tabakası raspalanmalı ve/veya tıraşlanarak alınmalı,
- Raspalanan karkas gövdenin üzerine yapışmayı sağlayan solüsyon sürülmeli, arızalar tamir edilip giderilmeli, raspalama sonrası yüzeydeki ve gövdedeki arızalı kısımlar temizlenmeli, tamir edilmeli, karkas gövdesinin üstüne yapışmayı sağlayan solüsyon sürülmeli sıcak kaplama metodunda üstünde herhangi bir desen bulunmayan pişirilmemiş kauçuk bant; soğuk kaplama metodunda ise önceden belirli desenler verilerek pişirilmiş olan kauçuk bant karkasa sarılıp yapıştırılmalı,
- Sırt geçirilmiş karkas, sıcak kaplama metodunda, preslerde, istenen desen ve ebaddaki kalıplarla uygun basınç ve sıcaklıkta pişirilmeli,
- Soğuk kaplama metodunda ise sırt geçirilen gövde bir otoklavda, daha düşük sıcaklıkta pişirilmeli,
- Pişirmeden sonra lastikler üretim hatası bakımından incelenmeli ve işaretlenmelidir.

4.1.7 İş yerinde çalışan personel sayısına yetecek büyüklükte giyinme ve soyunma dolaplarının olduğu bir giyinme soyunma odası yer almalıdır.

4.1.8 İş yerinde, mekanik havalandırma tesisatı TS 3419 ve TS 3420'ye, ışık ve aydınlatma sisteminin özellikleri TS EN 12464-1'e, güvenlik korunması TS HD 60364-4-41'e göre yapılmalı, TS 4019'a uygun ilk yardım çantası,- lavabo, su tesisatı TS 828'e göre yapılmalı, temiz su TS 266'ya uygun olmalıdır.

4.1.9 İş yerinde teknik özellikleri TS 8357'ye uygun WC – lâvabo ve sıcak su imkânlı duş bulunmalıdır.

4.1.10 İş yerinin zemini ve duvarları kolay temizlenebilen ve yıkanabilen malzeme ile kaplı olmalı, zeminin uygun bir yerinde kanalizasyon ve foseptiğe bağlı ızgaralı veya sifonlu yer süzgeci bulunmalıdır.

4.1.11 İş yerinde tehlikeli maddelerin depolandığı alanlar ve depolama ekipmanları, depolanan maddelerin kimyasal ve fiziksel etkilerine dayanıklı malzemeden yapılmış olmalıdır.

4.1.12 İş yerinde personel soyunma ve giyinme odaları iş alanına yakın yerde, yeterli genişlikte olmalı ve odanın içinde yeterli sayıda çalışma kıyafetleri olmalı ve bu kıyafetlerin hijyenik tanzimine izin veren dolaplar ve yeterli sayıda duş bulunmalıdır.

4.1.13 Depolama alanları, taşınacak veya depolanacak maddelerin özelliklerine uygun şekilde tasarlanmalıdır.

4.1.14 İş yerinde iş sağlığı ve güvenliği kapsamında gerekli uyarı levhaları uygun yerlere yerleştirilmelidir.

4.1.15 İş yerinde; personel sayısı kadar TS 5494'e uygun soyunma dolabı ve TS 6075'e uygun ecza dolabı bulunmalı, ihtiyacı karşılayacak şekilde yemek yeme yeri veya dinlenme yeri düzenlenmelidir.

4.1.16 İş yeri, uygun bir sistemle ısıtılmalı ve ısıtmada mahalli yetkililerce belirlenen nitelikte yakıt kullanılmalıdır.

4.1.17 İş yerinde mevzuata uygun işyeri tabelası bulunmalıdır.

4.2 İşletmecilik ile ilgili kurallar

4.2.1 İş yerinin açılması ve işletilmesi için gerekli tüm izinler, ilgili mevzuat doğrultusunda alınmalı ve bu belgeler iş yerinde kolaylıkla görülebilecek bir yerde bulundurulmalıdır. Söz konusu belgeler iş yerinin idari bölümünde kolay görülebilecek bir yere asılmalıdır.

4.2.2 İş yerinin oluşumu, hizmetin şekli, müşteri ilişkileri ve müşteri hakları ile ilgili aşağıdaki hususlar TS 13346'ya uygun olmalıdır:

- İş yeri verdiği hizmet kapsamı nedeni ile toplu taşıma araçları ile ulaşımın sağlandığı bölgelerin dışında yer alıyor ise çalışanların ulaşımı ile ilgili alınacak tedbirler,
- İş yerinde verilen hizmetin özelliğine göre iş akış şemaları ile verilecek hizmetlere yönelik günlük, haftalık, aylık ve yıllık iş programları oluşturulmasına ilişkin iş ve işlemler,
- Hizmet kapsamında merkez ofise bağlı birim veya sistemlerin olması hâlinde merkez ofis ve merkez ofis dışında yer alan birim veya sistemler arasında sürekli bilgi akışının sağlanması,
- İş yerinde verilen hizmetin kapsamına yönelik olarak ilgili mevzuatı içeren dokümanların bulundurulması,
- İş yerinde hizmetin yazılı sözleşme esasına göre verilmesi ve bu sözleşmede en az yer alması gereken hususlar,
- İş yerinde müşteri memnuniyeti veya memnuniyetsizliğinin belirlenmesinde kullanılacak yöntemler ile bunların takibi, kayıt altına alınması ve izlenebilir olması ile ilgili hususlar,
- İş yerinde çöp ve her türlü katı ve sıvı atıklarla ilgili kurallar,
- İş yerinde iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili tedbirler.

4.2.3 İş yerinde zararlı haşere ve kemiricilere karşı yapılacak mücadele kayıtları tutulmalı ve 2 ayda asgari bir defa ilaçlama yapılmalıdır. İlaçlama yapan firmanın biyosidal ürün uygulama izin belgesi, sorumlu müdürün belgesi ve ilaçlama yapan uygulayıcının biyosidal uygulama belgesi vb. kayıtlar bulunmalıdır.

4.2.4 İş yerinde verilen hizmetler sözleşmeye uygun olarak yapılmalı, müşteri ve iş yeri yetkilisi tarafından kontrol edilmeli, imzalanmalı ve bu sözleşme ile kayıt altına alınmalıdır.

4.2.5 İş yerinde, işletmecisince ve/veya ilgili esnaf odasınca belirlenen fiyat tarifesi bulunmalıdır.

4.2.6 İş yerinde hizmetler; müşteri ile fiyat hususunda anlaşmaya varıldıktan sonra verilmeli, müşterinin talebi halinde yazılı sözleşme yapılmalıdır.

4.2.7 Müşterinin talebi halinde, kaplanacak olan taşıt lâstiklerinin iş yerine getirilmesi hizmeti verilmeli veya bu hizmet sözleşme yapılmış bir firma aracılığı ile gerçekleştirilmelidir.

4.2.8 Karkasın kaplanmadan önce, kaplama sırasında ve kaplama sonrasında yapılacak kontrol ve muayeneleri TS 12152'ye uygun olmalıdır.

4.2.9 Kaplanmış lastiklerle ilgili toleranslar; bunların performansı ve kaplamadan sonra sırt deseni altındaki kauçuk malzemenin ortalama kalınlığı, ilgisine göre TS 11374 ve TS 11375'e uygun olmalıdır.

4.2.10 Karkasın raspadan önce ve raspadan sonra muayene ve hasar sınırları, tamir ve kürleme işlemi ve kaplandıktan sonraki son muayenesi TS 12152'ye uygun olmalıdır.

4.2.11 Kaplanmış lâstiklerin işaretlenmesi, TS 12152'ye göre yapılmalıdır.

4.3 Teknik donanım ile ilgili kurallar

4.3.1 İş yerinde teknik donanım ile ilgili aşağıdaki hususlar TS 13346'ya uygun olmalıdır:

- Verilecek hizmet kapsamında yer alması hâlinde kullanılan, teknik donanım ve bunların kullanım hakkı ile ilgili hususlar,
- Bulunan teknik donanıma ait kullanım hakkı ile ilgili hususlar,
- Makina, cihaz, takım vb. kullanımı ve bakım-onarımıyla ilgili yapılacak işlemler,
- Hizmet kapsamında kullanılan ölçü cihazlarının kalibrasyonu ile ilgili yapılacak işlemler.

4.3.2 İş yerinde, kesici, delici ve parçalayıcı malzemelerin kullanımı esnasında gerekli güvenlik önlemleri alınmalıdır.

4.3.3 İşletmedeki araç-gereçlerin periyodik bakımları ve onarımları kullanma talimatına uygun olarak yapılmalı ve kayıt altına alınmalıdır.

4.3.4 İş yerinde; asgarî EK: A'de öngörülen teknik donanımlar bulunmalıdır.

4.4 Çalışanlar ile ilgili kurallar

4.4.1 İş yerinde çalışanlar ile ilgili aşağıdaki hususlar TS 13346'ya uygun olmalıdır:

- Görev, yetki, sorumluluk, eğitim durumuyla ilgili yapılacak işlemler ve giyimlerinde uymaları gereken hususlar,
- Çalışanların taşıyacağı tanıtıcı kimlik kartlarının biçimi ile bu kartlarda en az yer alması gereken bilgiler,
- İş yerinde çalışanlara ait bulundurulacak özlük bilgileri ile bunların kayıt altına alınması, saklanması ve izlenebilir olması,
- İşletmede çalışanlara verilecek eğitimler ile ilgili hususlar,
- İş yerinde çalışanlara yönelik iş ve işlemler,

4.4.2 İşletmede çalışanlara ait aşağıdaki bilgi ve belgeler kişisel personel dosyalarında bulunmalıdır:

- Kişisel bilgiler,
- Çalışan ile iş yeri arasındaki sözleşme örneği,
- Sağlık taramaları,

- Sigorta kayıtları,
- Çalışanların dosyalarında; çalışan personelin öğrenim durumu, sertifika, kurs katılım belgeleri, önceki ve son iş pozisyonları ve almış olduğu hizmet içi eğitimlere ait kayıtlar ve belgeler,
- Bulunmasında yarar görülen diğer bilgiler ile benzeri dokümanlar, bulundurulmalıdır.

4.4.3 İş yerinde en az 1 usta ve 1 kalfa bulunmalı, bunlar yasal ustalık ve kalfalık belgesine sahip olmalıdır.

4.4.4 Verilen hizmet miktarına bağlı olmak üzere, yeteri kadar, nitelikli eleman bulunmalı; bunlar yaptıkları işe uygun giyinmelidir.

4.4.5 Çalışan işçiler, işe alınırken, klinik ve laboratuvar usulleri ile genel sağlık muayenesinden geçirilmeli, kan yapıcı sistem ve karaciğer hastalığı bulunanlar bu işlerde çalıştırılmamalıdır.

4.4.6 Serviste benzenin havadaki konsatrasyonu hacmen milyonda yirmiden fazla olmamalı, benzen konsantrasyonunun bu değeri geçmesi halinde çalışanlar uygun hava maskesi, özel ayakkabı, eldiven ve özel iş elbisesi giymelidir.

4.4.7 İş yerinde çalışan personele yönelik sağlık ve güvenlikle ilgili koruyucu ve önleyici hizmetlerin yerine getirilmesine yönelik hususlar iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygun olmalıdır. Buna göre çalışanların;

- İşe girişlerinde,
- İş değişikliğinde,
- İş kazası, meslek hastalığı veya sağlık nedeniyle tekrarlanan işten uzaklaşmalarından sonra işe dönüşlerinde talep etmeleri hâlinde,
- İşin devamı süresince, çalışanın ve işin niteliği ile işyerinin tehlike sınıfına göre belirlenen düzenli aralıklarla sağlık muayenelerinin yapılması,

sağlanmalıdır.

4.5 Güvenlik ile ilgili kurallar

4.5.1 İşletmede yangına maruz kalma riskine karşı alınan tedbirler TS 4156'ya uygun olmalıdır.

4.5.2 İşletmede acil durumlarda kullanılmak üzere kurulu sesli ikaz (alarm) sistemi bulunmalıdır.

4.5.3 İşletmede acil durumlarda (yangın, patlama, sızıntı veya saçılma) yapılması gerekenler TS 13346'ya uygun olarak hazırlanan Acil Durum Planları çerçevesinde yönetilmelidir. Bu planların kolay erişilebilir olmasının yanı sıra, planlarda yer alan acil durum iletişim telefon numaraları çalışanların görebileceği yerlere asılmalı ve çalışanlar, acil durumlarda yapılacaklar hakkında eğitilmelidir.

4.5.4 İşletmede güvenli çalışmayı temin etmek için gerekli ikaz uyarı levhaları tam ve eksiksiz bulundurulmalıdır.

5 Çeşitli hükümler

Sahibi veya işletmecileri bu standarda uygun olarak çalıştırdıklarını beyan ettikleri iş yeri için istenildiğinde bu standarda uygunluk beyannamesi vermek ve göstermek mecburiyetindedir. Bu beyannamede söz konusu hizmetlerin Madde 4'teki genel kurallara uygun olduğunu belirtmeleri gerekir.

Ek A

Motorlu taşıt lastikleri kaplama yerlerinde bulunması gerekli cihaz ve ekipmanlar

1. Açık ağızlı anahtar takımı (metrik ve muhtelif)
 2. Arakol ve T kol
 3. Avadanlık ve muhtelif hizmet takımları
 4. Basınçlı hava kompresörü
 5. Buhar kazanı
 6. Ceraskal
 7. Cırcır
 8. Çekiçler (muhtelif)
 9. Demir testere
 10. Dolgu ekstürleri,
 11. Eğe (muhtelif)
 12. Fırdöndü
 13. İlk kontrol cihazı,
 14. İşkenceler (muhtelif)
 15. Keski (muhtelif)
 16. Kurbağcık (muhtelif)
 17. Lastik damak, çember düşürme cihazı (muhtelif jant kapasiteli ve yeterli HP'de)
 18. Lastik kaplama kalıpları (muhtelif)
 19. Lastik sökme ve takma cihazı
 20. Lastik stoklama ranzaları
 21. Likid gaz monte edilebilir tipte havya
 22. Lokma takımı (metrik ve muhtelif)
 23. Maske ve gözlük (yeterli sayıda)
 24. Otoklav (kazan)
 25. Penseler (muhtelif inçte)
 26. Raspa cihazı,
 27. Sementleme cihazı ve kabini
 28. Sırt geçirme cihazı
 29. Su arıtma cihazı
- © TSE – Tüm hakları saklıdır.

- 30. Tekerlekli yer yatma tahtası
- 31. Tel fırça (yeterli sayıda)
- 32. Torna vida (muhtelif)
- 33. Yama ve tamir cihazları,
- 34. Yıldız anahtar takımı (muhtelif inçte)
- 35. Zarf ve torba geçirme cihazı

Kaynaklar

- [1] 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
- [2] Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık Ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik
- [3] Motorlu araç, lâstik kaplama servislerinin incelenmesi.

